

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. M. D.**, bývajúceho v B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou K., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovaným **1/ Slovenskej republiky - Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom v Banskej Bystrici, pracovisko Bratislava, Ševčenkova č. 32, **2/ Slovenskej republiky - Ministerstvu financií Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 5, **3/ Slovenskej republiky - Daňovému úradu Bratislava I**, so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 37, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 16 C 38/2007, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp. zn. 5 Co 190/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou z 13. marca 2007 domáhal voči žalovaným 1/ až 3/ zaplata 137 288 994,60 Sk s príslušenstvom z titulu náhrady škody z nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia zákona o registrácii obchodnej spoločnosti I., s.r.o., S., IČO: X., keď správca dane nevyhovel jej žiadostiam o registráciu za platiteľa dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). V dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovanej 3/ následne došlo k porušeniu práv a právom chránených záujmov obchodnej spoločnosti I., s.r.o., ktoré viedli k vzniku škody na strane žalobcu, na ktorého prešli nároky zo spoločnosti I., s.r.o. z náhrady škody na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 14. apríla 2006, ktorou I.,

s.r.o. postúpila na žalobcu v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka pohľadávku, predstavujúcu predmet tohto konania.

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 18. februára 2009 č.k. 16 C 38/2007-184 žalovanej 2/ uložil povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi 4 473 112,35 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % od 14. júla 2007 až do zaplatenia a trovy konania vo výške 89 139,35 €. Žalobu v časti náhrady škody v sume 84 047,39 € zamietol a zamietol aj žalobu voči žalovaným 1/ a 3/. Vychádzal zo zistenia, že správca dane rozhodnutiami z 31. januára 2003 č. 600/3100/9845/03, z 25. marca 2003 č. 600/420/30391/03 a zo 16. júla 2003 č. 600/420/95723/03 nevyhovel žiadostiam I., s.r.o. o registráciu za platiteľa DPH. V dôsledku vydania uvedených rozhodnutí si spoločnosť I., s.r.o. nemohla uplatniť odpočet dane z pridanej hodnoty, čím sa zmenšil jej majetok. Nezákonnosť vyššie uvedených rozhodnutí bola definitívne vyriešená rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR č. 1/222/12012-84693/2005/991031-r z 23. novembra 2005 o zrušení rozhodnutia č. 600/3100/9845/03 z 31. januára 2003; rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR č. 1/222/12011-84695/2005/991031-r z 25. novembra 2005 o zrušení rozhodnutia č. 600/420/30391/03 z 25. marca 2003 a rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR č. 1/222/12010-84694/2005/991031-r z 23. novembra 2005 o zrušení rozhodnutia č. 600/420/95723/03 zo 16. júla 2003. Porušením zákona bola odňatá spoločnosti I., s.r.o. zákonná možnosť vykonať odpočet DPH v čase, od kedy jej na toto uplatnenie vznikol právny nárok z plnení z dodávateľských faktúr. Týmto konaním správcu dane obchodnej spoločnosti vznikla škoda 4 791 937,14 €, ktorá je špecifikovaná v znaleckom posudku znalkyne Doc. Ing. A. H. PhD. Až na základe štvrtej žiadosti I., s.r.o. z 20. augusta 2003, v ktorej znovu deklarovala opätovné splnenie zákonných podmienok, správca dane už rešpektoval ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 289/1995 Z.z., žiadosti vyhovel a vydal osvedčenie o registrácii. Obchodná spoločnosť si uplatnila nárok náhradu škody na príslušnom ústrednom orgáne - Ministerstve financií Slovenskej republiky 23. marca 2006 (§ 18 zákona č. 58/1969 Zb.), ktoré žiadosti nevyhovel. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 14. apríla 2006 spoločnosť I., s.r.o. postúpila pohľadávku tvoriacu predmet tohto konania na žalobcu. Podľa názoru súdu ku škode došlo nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, kde je daná zodpovednosť za škodu osobitného druhu upravená zákonom č. 58/1969 Zb. (§ 3 ods. 1 písm. a/, d/, § 4 ods. 1), preto žalovanú 2/ zaviazal na náhradu škody vo výške 4 473 112,35

€. Žalobu voči žalovaným 1/ a 3/ zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie. Zamietnutie žaloby vo zvyšku, t.j. v časti o 84 047,39 € odôvodnil s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 26. októbra 2006 sp. zn. 1 S 11/2005, v ktorom bol konštatovaný správny postup správcu dane (v súlade s § 44 ods. 3 zákona č. 289/1995 Z.z.) pri zvýšení dane v sume 1 973 477 Sk rozhodnutím z 9. marca 2004. Žalobu ako nedôvodnú zamietol aj v časti úroku z odkladu plnenia zvýšenia dane v sume 162 771,30 Sk a v časti 395 763,20 Sk ako dane odpočítanej z faktúry č. 2003100001, ktorá podľa znaleckého posudku nespadá do sporného obdobia. Pokiaľ ide o námietku miestnej príslušnosti túto súd nepovažoval za dôvodnú, nakoľko žalovaná 2/ ju nevzniesla pri jej prvom úkone, preto je na konanie miestne príslušný konajúci Okresný súd Bratislava V (§ 84 a § 105 ods. 1 O.s.p.). Ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku premlčania uplatneného nároku vznesenú žalovanou 2/ s odôvodnením, že žalobca si mohol nárok uplatniť najskôr 25. novembra 2005, kedy bolo právoplatne rozhodnuté Daňovým riaditeľstvom SR rozhodnutím č. I/222/12011-84695/2005/991031-r o zrušení rozhodnutia žalovanej 3/ č. 600/3100/9845/03 z 31. januára 2003. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej 2/ rozsudkom z 30. júna 2009 sp. zn. 5 Co 190/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (vyhovujúcej) časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil; žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca vyvodzuje vznik škody z porušenia zákonnej povinnosti správcu dane zaregistrovať obchodnú spoločnosť za platiteľa DPH a vydať mu osvedčenie o registrácii pre túto daň, keď správca dane (Daňový úrad Bratislava I) vo viacerých prípadoch nerešpektoval ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 289/1995 Z.z. Ak správny orgán nepostupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi pravidlá jeho postupu, ide o nesprávny úradný postup, za ktorý zodpovedá štát v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Skutočnosť, že v rámci nesprávneho úradného postupu došlo aj k vydaniu viacerých nezákonných rozhodnutí, ktoré boli neskôr zrušené, nie je z pohľadu zodpovednosti štátu skutočnosťou relevantnou, keďže vydanie všetkých neskôr zrušených rozhodnutí bolo len jedným z výsledkov či následkov nesprávneho úradného postupu. V tejto súvislosti neobstojí námietka žalovanej 2/ ohľadne nedostatku čiastočného prerokovania nároku žalobcu s ústredným orgánom pred podaním žaloby na súd, keďže v prípade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom túto povinnosť nemal (9 ods. 1 veta prvá zákona č. 58/1969 Zb.). Námietku miestnej príslušnosti konajúceho súdu prvého stupňa vznesenú

žalovanou 2/ považoval za nedôvodnú s poukazom na § 11 ods. 1, § 84 a § 85 ods. 3 O.s.p. a navyše žalovaná 2/ ju neuplatnila pri prvom úkone, ktorý jej patril, a to vo vyjadrení k žalobe z 13. júna 2007. Za neopodstatnenú považoval aj námietku premlčania vznesenú žalovanou 2/ s poukazom na § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., pretože poškodený sa dozvedel o škode až 17. októbra 2005, kedy Ministerstvo financií Slovenskej republiky zrušilo registračné rozhodnutia a potvrdilo ich nezákonnosť. V ďalšom sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a obmedzil sa na konštatovanie správnosti dôvodov (§ 219 ods. 2 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaná 2/ podala dovolanie a žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec postúpiť na ďalšie konanie miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I. Prípustnosť dovolania odôvodnila tým, že jej bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom a súd nebol správne obsadený, lebo vo veci nerozhodoval zákonný sudca (§ 237 písm. f/ a g/ O.s.p.), keď vo veci konal miestne nepríslušný Okresný súd Bratislava V. Po doručení žaloby podaním z 13. júna 2007 vznesla námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Bratislava V konať v danej veci a žiadala postúpiť vec miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I. Napriek vznesenej námietke súd určil termín pojednávania na 26. septembra 2007, na ktorom zástupca žalovanej 2/ ospravedlnil svoju neúčast' z dôvodu kolízie pojednávania (o čom predložil aj doklad) a navrhol pojednávanie odročiť. Súd jeho žiadosti nevyhovel a konal v jeho neprítomnosti. Na ďalšom pojednávaní 8. novembra 2007 opätovne vznesol námietku nedostatku miestnej príslušnosti konajúceho súdu; sudkyňa sa napriek tomu rozhodla vo veci konať a oznámila, že námietka sa v spise nenachádza, hoci predložila doklad o doručení tejto námietky súdu 15. júna 2007. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že bol príslušný vo veci konať, pretože žalovaná 2/ nevznesla námietku miestnej príslušnosti pri prvom úkone. Odvolací súd nepovažoval námietku nedostatku miestnej príslušnosti za opodstatnenú z dôvodu, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo tak zo strany žalovanej 3/ (so sídlom v obvode Okresného súdu Bratislava I), ako aj zo strany žalovanej 1/ (so sídlom v obvode Okresného súdu Bratislava V), keďže obom okresným súdom svedčí miestna príslušnosť na prejednanie veci, pričom v zmysle § 11 ods. 2 O.s.p. sa môže konať na ktoromkoľvek z nich. Podľa dovolateľky miestnu príslušnosť nie je možné posudzovať podľa sídla žalovanej

1/, ktorá v danej veci nie je pasívne legitimovaná a nemá ani právnu subjektivitu. Vzhľadom na uvedené vo veci nerozhodoval súd vecne a miestne príslušný. V ďalšej časti dovolania dovolateľka namietala nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu, s ktorou námietkou sa súdy oboch stupňov v rozhodnutí nevyporiadali. Dovolateľka tiež vytýkala súdom nesprávne posúdenie vznesenej námietky premlčania uplatneného nároku na náhradu škody ako aj nezákonný postup súdov pri vyčíslení výšky škody. Poukázala tiež na nesplnenie procesnej podmienky konania v zmysle § 9 zákona č. 58/1969 Zb., a to nedostatok predbežného prerokovania náhrady škody ústredným orgánom. Žalobca môže uplatniť v súdnom konaní iba taký nárok, ktorý bol predmetom predbežného prerokovania, nemôže sa domáhať žalobou takých nárokov, ktoré pri predbežnom prerokovaní neuplatnil. Spoločnosť I., s.r.o. v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody si uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 22 535 848,10 Sk a v žalobe si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 137 288 994,60 Sk.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie zamietnuť. Z dovolania ani z obsahu spisu nie je zrejmé, v čom spočíva odňatie možnosti žalovanej 2/ konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Vo veci nedošlo ani k vade podľa § 237 písm. g/ O.s.p., pretože vo veci rozhodovali zákonní sudcovia podľa rozvrhu práce príslušných súdov v dvojinstančnom konaní. Nedôvodná je aj námietka miestnej nepríslušnosti a tiež aj námietka žalovanej 2/ o nesplnení procesnej podmienky konania podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., pretože právny predchodca žalobcu si u žalovanej 2/ uplatnil predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 22 535 848,120 Sk. Súdy správne posúdili konanie daňového úradu ako nesprávny úradný postup, čo zahŕňa aj samotné konečné vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní spoločnosti I., s.r.o. ako platiteľa DPH napriek prechádzajúcim pochybeniam správcu dane.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V danom prípade dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ vecne nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy (čo do posúdenia nároku na náhradu škody) viazané. Vzhľadom na to nie je dovolanie žalovanej 2/ podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej 2/ by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo vecné nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia existencie

niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len zistenie, že v konaní skutočne došlo k niektorej z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. v dovolaní žalovanou 2/ namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a či rozhodoval vo veci zákonný sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanej 2/ realizáciu jej procesných práv.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že postupom súdov jej bola znemožnená realizácia jej práv ako účastníčky konania, keď o veci konal a rozhodol miestne nepríslušný súd, ktorý neakceptoval vznesenú námietku miestnej nepríslušnosti súdu pri jej prvom úkone, ako aj pri opakovanom úkone na prvom pojednávaní, ktorého sa jej zástupca mohol zúčastniť.

Podľa § 105 ods. 1 O.s.p. súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak sa uplatní pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Miestna príslušnosť súdu má v rámci úpravy podmienok konania, medzi ktoré patrí (§ 103 a nasl. O.s.p.), zvláštny režim. Zatiaľ čo k tomu, či sú splnené ostatné podmienky konania v širšom slova zmyslu, včítane vecnej príslušnosti, prihliada súd kedykoľvek za konania (§ 103 O.s.p.), skúmanie miestnej príslušnosti sa sústreďuje len na začiatok konania (§ 105 ods. 1 O.s.p.). Ak bola podaná žaloba na miestne nepríslušnom súde, a ak tento súd začal konať o veci samej alebo ak rozhodol vo veci samej bez pojednávania (okrem vydania platobného rozkazu), takže už nemôže vysloviť svoju miestnu nepríslušnosť z vlastnej iniciatívy a ak premeškal tiež účastník príležitosť iniciovať rozhodnutie súdu o jeho miestnej príslušnosti, lebo neuplatnil námietku nedostatku miestnej príslušnosti pri prvom úkone, ktorý mu patril (teda tiež v prípade, že ju uplatnil, ale oneskorene), potom tu už nie je k dispozícii procesný postup, ktorým by bolo možné zmeniť stav, že konanie bolo začaté u miestne nepríslušného súdu; miestnu príslušnosť už potom za žiadnych okolností skúmať nemožno a nedostatok miestnej príslušnosti procesného súdu je tak v dôsledku koncentrácie konania zakotvenej v § 105 ods. 1 O.s.p. zhojený.

V zmysle § 105 ods. 1 O.s.p. prvým úkonom, ktorý účastníkovi patrí, je jeho prvý procesný úkon, adresovaný súdu po začatí konania buď z vlastnej iniciatívy účastníka alebo na výzvu súdu.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanej 2/ Okresný súd Bratislava V doručil žalobu spolu s uznesením o zastavení konaní z 20. marca 2007 č.k. 16 C 38/2007-18 dňa 23. marca 2007 (viď doručka na č.l. 17 spisu). Od tohto dátumu mala možnosť reagovať na nedostatok miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava V, a to bez ohľadu na poučenie súdu pre účastníka konania, ktoré jej bolo doručené okresným súdom 12. júna 2007. To znamená, že žalovanej 2/ po doručení vyššie uvedeného uznesenia už vznikla možnosť, kedy mohla a už mala možnosť namietat' miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava V. Žalovaná 2/ však po doručení žaloby námietku miestnej nepríslušnosti tohto okresného súdu nevzniesla, ale tak urobila po prvýkrát až v písomnom podaní doručenom okresnému súdu dňa 15. júna 2007, existenciu ktorého súdu prvého stupňa dodatočne preukázala písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa 12. novembra 2007 (č.l. 69 spisu a nasl.). Do tohto dátumu súčasťou spisu okresného súdu námietka miestnej nepríslušnosti vznesená žalovanou 2/ podaním doručeným súdu 15. júna 2007 nebola. Následne potom uplatnila námietku

miestnej nepríslušnosti súdu vo vyjadrení k žalobe zo 6. novembra 2007 (č.l. 63 a nasl. spisu) a opätovne na pojednávaní na súde prvého stupňa 8. novembra 2007.

So zreteľom na uvedené možno dospieť k záveru, že žalovaná 2/ námietku nedostatku miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava V v danej veci neuplatnila pri prvom úkone, ktorý jej patril, teda neuplatnila ju včas. Ak okresný súd začal vo veci konať a na oneskorene podanú námietku nedostatku miestnej nepríslušnosti neprihliadol, bola tým prípadná miestna nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava V zhojená a konal teda vo veci miestne príslušný okresný súd. Postupom Okresného súdu Bratislava V, ktorý je v súlade so zákonom, nemohla byť žalovanej 2/ odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s odňatím možnosti konať pred súdom dovolateľka v dovolaní namietala aj existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., ktorú odôvodňovala tými istými dôvodmi ako odňatie možnosti konať pred súdom, t.j. že vec prejednal a rozhodol miestne nepríslušný súd a vo veci nekonal zákonný sudca. Dovolací súd sa preto osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci nerozhodoval zákonný sudca.

V ustanovení § 237 písm. g/ O.s.p. sú uvedené dva rovnocenné dôvody, ktoré aj samostatne zakladajú procesnú vadu významnú podľa tohto ustanovenia. Týmito dôvodmi sú: a/ rozhodovanie vylúčeným sudcom, b/ rozhodovanie súdom nesprávne obsadeným. V danom prípade dospel dovolací súd k záveru, že v konaní nerozhodovali súdy nesprávne obsadené.

Nesprávne obsadeným súdom (§ 237 písm. g/ O.s.p.) je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitú vec prejednať a o nej rozhodnúť. Súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca (porovnaj tiež nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. novembra 2008 sp. zn. II. ÚS 136/08). Zákonným sudcom (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Postavenie

zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť, je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. So sústavou súdov priamo súvisí príslušnosť súdu na rozhodovanie o veci upravená Občianskym súdnym poriadkom. Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný.

Príslušnosť súdu ustanovuje zákon, ktorý nepriamo určuje aj osobu zákonného sudcu. Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy, ako napr. rozvrhom práce v zmysle § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) určený tú – ktorú vec prejednať a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednať a rozhodnúť senát príslušného súdu, sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednať a rozhodnúť (viď tiež § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Vzhľadom na vyššie uvedené závery pokiaľ ide o dovolateľkou namietanú vadu konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p., dovolací súd dospel k záveru, že konanie nie je postihnuté touto vadou, keďže konanie pred súdom prvého stupňa sa uskutočnilo na miestne a vecne príslušnom Okresnom súde Bratislava V, vo veci konala zákonná sudkyňa tohto súdu určená rozvrhom práce tohto súdu na príslušný kalendárny rok. Pokiaľ ide o konanie na odvolacom súde, o odvolaní žalovanej 2/ rozhodoval senát príslušného Krajského súdu v Bratislave, ktorý je nadriadeným odvolacím súdom Okresného súdu Bratislava V. Z obsahu zápisnice o vyhlásení rozsudku pred odvolacím súdom z 30. júna 2009 vyplýva, že senát Krajského súdu v Bratislave 5 Co rozhodoval v zložení predsedu senátu JUDr. Juraj Považan a členovia senátu JUDr. Elena Ďuranová a JUDr. Michal Chalupka, teda v zložení zodpovedajúcom rozvrhu práce tohto krajského súdu na rok 2009.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľka spochybňuje správnosť vecnej stránky rozsudku odvolacieho súdu (správnosť právnych záverov, pokiaľ ide o posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu, posúdenie otázky premlčania, nesprávnosť postupu súdov pri

vyčíslení výšky škody) a zastáva názor, že odvolací súd nerozhodol správne, keď rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (vyhovujúcej) časti potvrdil. Z obsahového hľadiska ide o námietku, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie; samo nesprávne právne posúdenie veci nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladá. Názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p., je zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia tohto súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Pokiaľ ide o námietku dovolateľky, že nebola splnená procesná podmienka konania v zmysle § 9 zákona č. 58/1969 Zb., pretože nárok na náhradu škody nebol vopred prerokovaný s ústredným orgánom, táto námietka by v prípade jej opodstatnenosti mohla byť považovaná za tzv. inú vadu konania, na ktorú možno vziať v dovolacom konaní zreteľ, len ak je dovolanie procesne prípustné; sama („iná“) vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Formulácie, ktoré dovolateľka zvolila v dovolaní, nasvedčujú tomu, že odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za čiastočne nepreskúmateľné z dôvodu, že súdy sa nevyporiadali s jej námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, so zreteľom na ktoré nemožno preskúmať rozhodnutie, je judikatúrou dovolacieho súdu (viď R 111/1998) považované za tzv. inú vadu konania, na ktorú možno vziať v dovolacom konaní zreteľ, len ak je dovolanie procesne prípustné. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej 2/ nie je procesne prípustné, nemohol sa odvolací súd zaoberať otázkou opodstatnenosti námietky dovolateľky, že v konaní došlo k namietanej vade.

Keďže prípustnosť dovolania žalovanej 2/ nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd odmietol jej dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol

sa zaoberať otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ani opodstatnenosťou tých dovolacích námietok, ktorými dovolateľka spochybňovala správnosť skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. marca 2012

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková